

ПОВЕРНЕННЯ З НЕБУТТЯ

Наш час, попри його негаразди, увійде в історію як період повернення історичної пам'яті: імен і внеску незаслужено забутих кращих представників української інтелігенції. Серед імен, якими може пишатися Харків, – ім'я одного з талановитих вихованців Харківського університету, бібліотекаря, (так, згідно зі Статутом 1804 р., іменувались керівники бібліотеки), Костянтина Івановича Рубинського.

Костянтин Іванович Рубинського його сучасники вважали одним із кращих знавців бібліотечної справи в Росії. На початку ХХ століття він мав великий авторитет: саме він стояв у витоків вітчизняного бібліотекознавства, був фундатором його харківської наукової школи.

Буремні 20-ті роки перекреслили його долю. Безкомпромісний К. І. Рубинський не сприймає нових вимог офіційної ідеології щодо політизації наукових бібліотек. До того ж через своє непролетарське походження він не відповідає критеріям Наркомпросу. К. І. Рубинського усунуто від керівництва бібліотекою. Знання і досвід автора – біля 50-ти бібліотекознавчих робіт – не потрібні радянському бібліотекознавству. Ще за життя він на довгі десятиліття потрапляє в зону замовчування. Роботи його, опубліковані на сторінках «Записок Харьковского Имп. университета», не перевидавались, а ім'я

бібліотекознавця й дотепер маловідоме, цілі покоління бібліотекарів не знають про нього.

Майже через століття ім'я забутого бібліотекаря повертається в історію Харкова, в історію української культури, починається вивчення його творчого спадку. За висновком російських дослідників, К. І. Рубинський був одним з перших фахівців у Росії, хто назвав бібліотекознавство наукою, одним із перших у світі, хто визначив проблему необхідності пошуку бібліотечних законів.

Нарівні з постатями видатних учених з небуття повертається в історію університету й фігура скромного керівника університетської бібліотеки, яскрава особистість і видатний бібліотекознавець.

Вшановуючи його пам'ять, Вчена рада заснувала єдину в Україні премію його імені, якою вже більше десяти років відзначаються фахівці й науковці бібліотечної справи. У зв'язку зі 150-річчям К. І. Рубинського видана перша у вітчизняному бібліотекознавстві монографія, присвячена бібліотекознавцю, яка містить препринти основних його робіт. А 30 вересня цього року відбудеться подія, що відновить історичну справедливість. У цей день, коли відзначається професійне свято бібліотекарів України, на старій будівлі університетської бібліотеки (вул. Університетська, 23) буде встановлена перша в Україні меморіальна дошка пам'яті бібліотекаря К. І. Рубинського, який майже 40 років свого життя віддав одній із найстаріших університетських книгозбірень.

Харківщина має унікальну історію, багато сторінок якої ще чекають своїх дослідників. Нам є чим пишатися. Впевнена, що буде видано своєрідний мартиролог «Харків'яни: повернені із забуття», який окреслить обсяг колосальної роботи вчених, краєзнавців, що сприяли цьому поверненню.

Ніна БЕРЕЗЮК,
головний бібліограф ЦНБ
ХНУ ім. В. В. Каразіна.

ВЕРЕСНЯ СВЯТКУЄМО ДЕНЬ ОБЛАСТІ
РОКІВ ТОМУ УТВОРЕНО СЛОБІДСЬКО-УКРАЇНСЬКУ ГУБЕРНІЮ З ЦЕНТРОМ У ХАРКОВІ

СЛОБІДСЬКИЙ

КРАЙ

www.slk.kh.ua

(21444) **№ 103**

ЧЕТВЕР

9 вересня
2010 р.

Щоденне видання Харківської обласної ради та Харківської обласної державної адміністрації